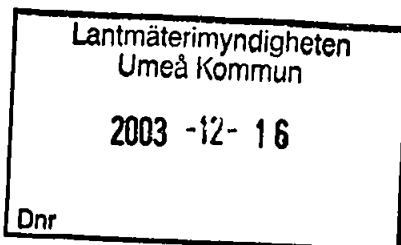

Länstyrelsen
Västerbottens län
Naturvård

BESLUT

Datum
2003-12-09

Beteckning
541-4882-2003
TDS 80:212

1(13)

Mottagningskvitto

Swerock AB
Box 22284
250 24 HELSINGBORG

Tillstånd till ny bergtäkt inom fastigheterna Hammartorp 1:1 och Hörneå 8:455 i Umeå kommun
(5 bilagor)

Beslut

Länstyrelsen meddelar Swerock AB (org. nr 556081-3031) med stöd av 12 kap 1 § 1 st miljöbalken (1998:808) tillstånd att **t o m den 30 juni 2013** bedriva täkt av berg inom fastigheterna Hammartorp 1:1 och Hörneå 8:455 i Umeå kommun.

Tillståndet gäller för uttag av högst **1 500 000 ton** (566 038 fm³). Brytningsområdets areal är ca 9,3 ha. Verksamhetsområdets gräns har markerats på bilagda utdrag ur täktplan med en heldragen röd linje.

Länstyrelsen förutsätter att verksamheten inte innebär intrång i enskild eller allmän rätt. **Tillståndet får inte tas i anspråk förrän det vunnit laga kraft.** I och med att detta beslut vinner laga kraft, upphör tidigare meddelat tillstånd 2001-04-17 (dnr 2330-1801/00) att gälla.

För att begränsa företagets skadliga inverkan på djur- och växtlivet samt miljön i övrigt, förenas tillståndet med allmänna skyldigheter, bilaga 1, och följande villkor.

Före brytning

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor skall verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Ni uppgett och angett i ansökningshandlingarna.
2. En omgång av täktillståndet, inklusive bilagor, skall finnas tillgänglig vid täkten och förvaras av platsansvarig.
3. Gränsen för verksamhetsområdet skall i terrängen vara utmärkt på väl synligt sätt med träpålar målade i signalfärg, i enlighet med markering på

täktplanen. Fixpunkter skall finnas redovisade i terrängen och på motsvarande sätt utmärkas med vitmålade pålar.

4. Den 2003-03-18 upprättade och senast 2003-12-04 reviderade taktplanen skall gälla med de ändringar och förtydliganden, som framgår av villkoren nedan.

5. Förslag till kontrollprogram för täktverksamheten skall inkomma till tillsynsmyndigheten inom tre månader efter det att tillståndsbeslutet för verksamheten vunnit laga kraft.

6. Samråd skall ske med Vapstens sameby, i enlighet med Ert åtagande, innan verksamhet påbörjas.

Under brytning

7. Årlig produktion (uttag av berg) får vara maximalt 500 000 ton/år, i enlighet med Ert åtagande.

8. Brytningsområdet skall avbanas och efterbehandlas efter hand som arbetet i täkten fortskrider. Vid avbaning skall sådant material som skall användas vid efterbehandlingen läggas upp i ordnade upplag. Materialet skall vid efterbehandlingen bredas ut över området. Efterbehandlingen skall slutföras inom tillståndstiden.

9. På arbetsplatsen skall hållas god ordning. Stubbar och andra trädrester skall krossas ner och användas vid efterbehandlingen. Kvarvarande sten skall efter hand nedschaktas inom brytningsområdet. Förslitet materiel, skrot o dyl. skall omhändertas.

10. Till dess efterbehandling är slutförd skall stängsel finnas uppsatt i terrängen runt brytningsfronten där fallhöjden överstiger 3 meter.

11. Brytning får inte bedrivas närmare högsta grundvattenyta än en meter och inte djupare än till nivån +27,7 m ö h enligt taktplanen.

12. Regelbunden tillsyn, besiktning och kontroll (såsom utsläppskontroll med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod) av täktverksamheten skall ske i sådan behövlig omfattning att det tydligt redovisas om berguttaget påverkar deponiområdet.

13. Regelbunden kontroll av vattenkvalitet skall ske av det brunnsvatten som uttas ur den borrhålet som planeras för verksamhetens behov. Innan brytning påbörjas skall referensprov uttas. Försämras vattenkvaliteten eller om föroreningar som kan härröra från den gamla avfallsdeponin konstateras skall vattenuttaget avbrytas och saken utredas. Kontrollen skall ut-

föras av provtagare med dokumenterad erfarenhet av liknande provtagningar.

14. Verksamheten får endast bedrivas måndag-fredag kl. 06.00-22.00. Borrning, sprängning, krossning och skutknackning får dock endast bedrivas måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Om särskilda skäl föreligger, får tillsynsmyndigheten, vid enstaka tillfällen medge mindre förlängning av arbetstiden.

15. Buller från verksamheten skall begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än följande gränsvärde:

Dagtid	kl. 07-18	50 dBA (45 dBA)
Kvällstid	kl. 18-22	45 dBA (40 dBA)
Nattetid	kl. 06-07	40 dBA

Värdena inom parantes avser krossning. Den momentana ljudnivån nattetid får vid bostäder ej vara högre än 55 dB(A).

16. Inför uppställning av mobilt kross- och sorteringsverk skall anmälan ske i god tid i förväg till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får i samband med en sådan anmälan meddela närmare föreskrifter om försiktighetsmått och skyddsåtgärder.

17. Sprängning får endast ske vid i förväg bestämd tidpunkt, som meddelats de närboende i enlighet med Ert åtagande samt Vapstens sameby, och efter tydlig, hörbar förvarningssignal. Vibrationshastighet till följd av sprängning får inte överskrida riktvärdet 2,5 mm/s i vertikal led, som toppvärde i sockel på bottenvåning i den närbelägna bebyggelsen. Stenkast vid sprängning får inte förekomma utanför verksamhetsområdet.

18. Luftstöt vågor till följd av sprängning får utomhus vid bebyggelse inte överskrida gränsvärdet 200 Pa (140 dBLin rel 20 mikroPa) och riktvärdet 60 Pa (130 dBLin rel 20 mikroPa), uttryckt som frifältsvärde.

19. Ni skall vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra utsläpp av suspenderat material, totalkväve och olja från verksamheten. Sedimentationsbassängen skall vara ändamålsenligt utförd och dimensionerad samt vara utrustad med anordning för effektiv oljeavskiljning.

20. Vatten från krossanläggning, materialtvätt och förorenat dag- och dräneringsvatten skall passera sedimentationsbassängen före utsläppet i diket vid skogbilvägen.

21. Regelbunden kontroll av kvalitén på utgående vatten från sedimentationsbassängen skall ske. Under perioder då tvättning av stenmaterial sker får, som riktvärde, utgående halt av suspenderat oorganiskt material (torrsubstans) från sedimentationsbassängen vara högst dubbelt så hög som då

tvättning inte förekommer. Halten opolära alifater i utgående vatten från sedimentationsbassängen får som riktvärde inte överstiga 0,1 mg/l. Kontrollen skall utföras av provtagare med dokumenterad erfarenhet av liknande provtagningar.

22. För att minimera diffus damning skall vid behov körvägar och upplag bevattnas. Saltning får ej ske. Lignin får användas.

23. För transporter till och från tälten skall den anlagda skogsbilvägen mellan tälten och väg E4 användas. Inga transporter får ske längst den så kallade Håltjämsvägen. I övrigt skall transporterna ske i enlighet med Era åtaganden.

24. Petroleumprodukter, oljor och andra farliga varor skall förvaras i tank eller liknande med en invallning/tråg som rymmer hela tankens volym. Det skall finnas regnskydd över tanken som hindrar nederbörd från att fylla invallningen/tråget. Dubbelmantlad tank och tank med inbyggd invallning får ersätta invallning/tråg. Tanken skall vara försedd med påkörningsskydd. Mängder och förvaring av varor och kemikalier skall journalföras. Tankar och förvaringsutrymmen skall kontrolleras regelbundet.

25. All hantering av farliga varor, som exempelvis tankning, får endast ske på hårdgjord yta så att eventuellt spill kan samlas upp.

26. Spill av olja, oljehaltigt avfall och annat liknande avfall skall samlas upp. Det betraktas som farligt avfall och skall förvaras väl skyddat, transporteras av godkänd transportör och slutligt omhändertas av godkänd omhändertagare. Mängder farligt avfall och transportör skall journalföras.

27. Eventuella problem på platsen, såsom spill/läckage, kraftig damning etc skall alltid dokumenteras och åtgärdas.

28. Bolaget skall varje år lämna en miljörapport avseende föregående kalenderår till tillsynsmyndigheten. Denna miljörapport skall vara ingiven senast den 31 mars.

Efter brytning

29. Brytningsområdets slänter får inte ges en brantare lutning än 1:3. Slänterna skall avrundas mjukt vid slänkrön och slänfot samt i övrigt mjukt anpassas till angränsande terräng.

30. Brytningsområdets botten skall vid efterbehandlingen avjämnas och utformas så att bestående vattensamlingar eller försumpningar inte uppkommer. Vid smärre utfyllnader och utjämning av tälten skall rena jord- och grusmassor användas.

31. Efterbehandling av täktområdet skall ske fortlöpande (succesivt) allt eftersom verksamheten fortskrider, i enlighet med Ert åtagande.

32. Täkten skall efter efterbehandling i enlighet med ovanstående villkor planteras med skog. Eventuella upplag av bearbetat material skall vara borttransporterade vid tillståndstidens utgång.

33. Ifall förhållandena är för ogynnsamma för att vegetation skall etableras på ett tillfredsställande sätt i täktområdet enbart med hjälp av skogsplantering, skall täktområdet först besås med gräs.

34. Införsel av avfall till verksamhetsområdet för täkten, såsom återvinningssmassor från anläggningsarbeten, får ej ske utan särskild prövning.

35. Enligt 5 § förordningen (1998:904) om täkter etc föreligger uppgiftsskyldighet beträffande dels vem som vid varje tidpunkt är exploatör av täkten, dels produktionen av bl.a. sten, grus, sand och morän. Exploatörsuppgift skall lämnas till Länsstyrelsen genast vid varje förändring medan produktionsuppgift skall lämnas senast den 28 februari varje år.

Sedan täktarbetet avslutats och efterbehandlingen enligt ovan angivna villkor verkställt skall anmälan omedelbart ske till tillsynsmyndigheten för besiktning.

Om verksamheten avslutas innan tillståndstidens utgång skall anmälan om detta göras till Länsstyrelsen.

Om Ni vill överlåta tillståndet till någon annan fordras ny ansökan. Ni är ansvarig för täktverksamheten tills Länsstyrelsen har godkänt övertagandet.

Villkoren kan enligt 24 kap 5 § 2 st miljöbalken komma att ändras om de visar sig otillräckliga för att motverka negativ påverkan på naturmiljön.

En av Länsstyrelsen godkänd säkerhet på 750 000 kronor har ställts för att i detta beslut meddelade villkor uppfylls. Länsstyrelsen kan ompröva den ställda säkerheten, om den anses otillräcklig.

Länsstyrelsen godkänner den miljökonsekvensbeskrivning som fogas till ansökan.

Avgifter för prövning och tillsyn

Länsstyrelsen fastställer, enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 4 kap 2 §, den årliga avgiften till **17 500 kronor** beräknad på en uttagen tillståndsgiven mängd på högst 1 500 000 ton.

Ansökan och sökandens beskrivning av projektet

Swerock AB har ansökt om att inom rubricerade fastigheter på en yta av 9,3 ha få bedriva ny bergtäkt med ett uttag av högst 1 500 000 ton ($566\,038\text{ m}^3$) under 20 år. Brytning ska ske i huvudsak mot nordost ner till en täktbotten på mellan +27,7 och +29,0 m, vilket ger en maximal pallhöjd på 11 meter. Brytning kommer att ske över grundvattenytan. Grundvattenytan inom området ligger enligt bolagets uppgift på +25,0 m ö h.

Bolagets förslag till efterbehandlingsplan innebär att man planerar flacka slänter runt hela brytningsområdet. Sidan mot väster i brytningsområdets norra del kommer att bli något brantare (maximalt 1:2,5) och högre än övriga sidor. Avsikten är att eliminera risken för att lakvatten från den intilliggande avfallsdeponin läcker ut och in i verksamhetsområdet för täkten. Överblivet och kasserat material kommer huvudsakligen att spridas ut jämnt över täktbotten vilken dräneras mot öster. Hårdgjorda ytor kommer rivas upp inför plantering. Återplantering kommer att ske succesivt där så är möjligt. Införsel av rena jord- och schaktmassor kan komma att ske för att användas i efterbehandlingsarbetet.

Täkten är belägen nordväst om Hörnefors samhälle och ca 2 km nordväst om väg E 4. Avståndet till Umeå tätort är ca 35 km. Avståndet till bebyggelse från verksamhetsområdet uppges vara minst 1000 meter i alla vädersträck. Inga luftledningar, master eller kablar finns i eller i närheten av verksamhetsområdet. Inga militära anläggningar berörs av verksamheten. Bergets relativa höjd jämförd med omgivningen är maximalt 11 meter mot nordost samt ca 0-5 meter mot sydväst. Bolaget anger att exploateringen kommer att förändra landskapsbilden inom hela verksamhetsområdet. Täktområdet sägs ligga lågt i terrängen. Täkten är utformad så att den inte kommer att vara synlig från allmän väg eller bebyggelse i området. Vis insyn i täktområdet kan vara möjlig från skogsbilvägen.

Det redovisas att högsta höjden i täktens näromgivning ligger direkt väster om täkten. Nuvarande berg i dagen och brytningsområdet ligger något högre. Marken i omgivningen sluttar mycket svagt mot söder och sydost. Markvattnets generella rörelse i området antas därför vara mot söder och sydväst. Inom själva verksamhetsområdet bör markvattnets rörelse vara från höjden i samtliga vädersträck. Området dräneras via befintliga södergående bäckar på båda sidor om verksamhetsområdet vilka har slutligt utlopp i Hörneån. För att få tillgång till vatten för verksamhetens behov kommer en borrhållbrunn att anläggas.

Planerad täktverksamhet uppges vara avbaning, borring, sprängning, skutknackning, krossning, sortering, hantering av upplag, utlastning och tvättning av material. Brytning kommer endast att ske inom brytningsområdet. Bolaget avser också ha upplagsytor för hantering av rena jord- och schaktmassor som tas in till täktområdet. Dessa massor avses användas vid den

successiva efterbehandlingen. Det anges att verksamheten normalt pågår under perioder under 1-8 veckor med 1-4 års intervaller.

Planerad produktion anges till 500 000 ton/år (maximalt under enstaka år) och 20 000 ton/år (normal produktion). Pallhöjden vid brytning anges till 0-11 meter. Planerade arbetstider anges till normalt kl. 06:00-22:00 under vardagar. Vid leveranser till Botniabaneprojektet kan verksamheten i sin helhet komma att bedrivas dygnet runt.

Bolaget uppger att verksamma maskiner kommer att bli grävmaskin, borraraggregat, krossanläggning med tillhörande sorteringsverk, ett antal hjullastare samt elverk för elproduktion. Därtill ett obestämt antal lastbilar, eventuellt med släp, för uttransporter. Pumphänläggning anordnas när tvättning av material skall ske. Samtliga maskiner kommer att köras på miljöklass I diesel.

Vatten från tvättning och dammbindning kommer att ledas till en sedimentationsdamm mynnar i dike vid skogsbilvägen söder om tälten. Sedimentationsdammen uppges vara försedd med oljeavskiljare. Anläggningen kommer att bestå av 6 bassänger i serie, 5 st med volymen 100 m³ och den sista med volymen 1 000 m³. Vid en normalproduktionen på 20 000 ton per år uppger bolaget att maximalt 13 kg kväve kommer att lämna området via avvattning.

Berggrunden uppges inom en begränsad del av området bestå av en ljus granit med lågt innehåll av glimmer och god förekomst av de nötningsbenägna mineralen kvarts och fältspat. Det låga kulkvarnsvärdet från detta delområde (7,1) kan förklaras av ovanstående redovisade egenskaper. Den huvudsakliga berggrunden inom området består dock av en mörkgrå granit med högre glimmerhalt. Att den trots allt har så pass lågt kulkvarnsvärde som (16,0) kan tillskrivas en god kornfogning och dess näst intill massformiga struktur.

Eftersom förhållandet mellan den ljusa och den mörkgrå graniten kommer att växla inom olika salvor kommer också glimmerhalten att växla. Sammantaget är bergmaterialet av god kvalitet. Eftersom materialet är avsett för makadamballast har ingen radonmätning utförts som visar att materialet kan användas utan restriktioner för byggnadsändamål.

Bolaget redovisar i MKB:n bl.a. att man från kulturmiljösynpunkt inte har några erinringar mot planerad verksamhet. Vapstens sameby har inkommit med synpunkter att så litet markområde som möjligt bör tas i anspråk för täktverksamhet eftersom bergklackar ofta har lämpligt renbete. Samebyn önskar även kontinuerligt information om verksamheten om den avses bedrivas vintertid (dec-april).

I MKB:n anges att borring och krossning utgör avgörande bullerkällor. Bullerberäkning visar att ekvivalentnivån 50 dBA understigs vid närmaste bebyggelse. Beräknade bullernivåer vid närmaste bostadshus vid såväl krossning som borring understiger 40 dBA. Vid krossning och borring samtidigt blir nivån ca 40 dBA. Bolaget bedömer att verksamhet kan bedrivas dygnet runt med stöd av beräknade bullernivåer utan överskridande av gällande riktvärden. Bolaget åtar sig att om möjligt ordna bullerskärm i form av upplag i riktning mot bostadsbebyggelsen för att minska bullerstörningen ytterligare.

Angående sprängning anges att losshållning av berg orsakar lufttryck. Luftstötens utbredning och intensitet kan från ett sprängningstillfälle till ett annat uppvisa stora variationer beroende på flera faktorer, såsom väderförhållanden, vindriktning m.m. Bolaget uppger att sprängning kommer föregås av varning i form av ljudsignal, vakter utmed skogsbilsväg samt information till närboende inom 2 km. Genom att bestämma lämpliga detonationsintervaller mellan samverkande laddningar kommer vibrationerna att minskas.

Beträffande transporter anger bolaget nyttja befintlig skogsbilsväg mot söder med utfart direkt på väg E4. Ingen bostadsbebyggelse finns utmed planerad uttransportväg, minsta avstånd är ca 500 meter. Bolaget uppger att betydande störning av transporter därmed inte kan uppstå för närboende. Rörligt friluftsliv i tåktens närområde och utmed transportvägen kan dock störas av buller. Antalet transporter förväntas normal bli ca 10-25 st per dag och maximalt 50 st per dag under perioder 2-8 veckor med intervaller om 1-4 år. Vid leveranser till Botniabaneprojektet kan dock antalet transporter överstiga 50 st per dag och ske under hela dygnet.

Bolaget anger att diffus damning uppstår vid många arbetsmoment i tåkten bl.a. borring, krossning, lastning samt transporter till och från tåkten och då särskilt vid torr väderlek. Krav kommer att ställas på den som utför dessa dammalstrande arbetsuppgifter. Dammspridning kommer begränsas med hjälp av filter på borr- och krossanläggning samt inkapsling av transportörer. Bolagets målsättning är att mängden stoft inte skall överstiga 20 mg/m³ normal torr gas. Bolaget anser att bästa åtgärd mot damning vid transporter är dammbindning av vägytan. Bevattnings alternativt spridning av Lignin kommer att utföras.

När det gäller förväntade miljöeffekter redovisar bolaget bl.a. att bullret begränsas av materialupplag mot bebyggelsen. När verksamheten pågår, sägs rörligt friluftsliv på berget blir stort. Det förväntas inte bli någon påtaglig försämring av kvaliteten på yt- och grundvatten. Bolaget bedömer att besvärande damning kan förebyggas genom bevattnings eller spridning av Lignin längst transportvägen. En påverkan på terrängen uppstår, i form av förändrade nivåer och marktäcke. Det blir också en bestående förändring av landskapsbilden.

Bolaget förväntar sig sammantaget ingen nämnvärd påverkan på kultur- eller naturmiljön eller på yt- och grundvattenströmmar.

Bolaget redovisar sammantaget beträffande skyddsåtgärder och försiktighetsmått bl.a. att;

- bullerskärm i form av upplag ordnas om möjligt mot bebyggelse för att minska bullerstörningar ytterligare,
- stoftavskiljning på krossverk och borrh samt inkapsling av transportband. För att minska diffus damning kommer krav att ställas på den som utför dammalstrande arbetsuppgifter,
- beredskap att bevattna ska finnas mot besvärande damning vid hantering av stenmaterial. Bevattning alternativt spridning av lignin kommer nyttjas för dammbekämning på transportvägar,
- genom att bestämma lämpliga detonationsintervaller mellan samverkande laddningar kommer vibrationer att minskas,
- saneringsutrustning ska finnas inom verksamhetsområde när verksamhet pågår,
- tankning av diesel och hantering av oljor och smörjmedel skall ske på särskilt anordnad hårdgjord yta. Inga större reparationer kommer ske i tälten,
- alla kemikalier förvaras i låst container eller motsvarande och diesel ska förvaras i slutna cisterner med överflyllnadsskydd.

Sökanden bedömer att verksamheten, mot bakgrund av tälstens läge, områdets låga naturvärden samt redovisade försiktighetsmått och skyddsåtgärder, är ekologiskt och ekonomiskt försvarbar. När det gäller alternativ lokalisering och nollalternativ (att tälten inte fortsätter), redovisar sökanden att det finns 7 öppna bergtälter mellan Nordmaling och Umeå tätort. Enligt sökanden är det bara bergtälten i Hössjö (Vitbrånsberget) som har tillräckligt god kvalitet. Övriga bedöms inte ha kvalitet som klarar Banverkets krav för tillverkning av ballastmakadam Klass I. Nollalternativet antas innebära längre transporter från bergtälten i Hössjö med tillhörande luftföroreningar, mer trafik och ökade kostnader för samhällsekonomin.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen beslutade 2003-01-09 (dnr 541-17833-2002) att planerad tälterverksamhet ska antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 4 § miljöbalken och 3 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga I.

Bolaget inkom sedan 2003-05-07 med ansökan om tillstånd till tälten, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden önskade 2003-06-02 kompletteringar angående produktion, efterbehandling och fastställande av grundvattenyta. Länsstyrelsen önskade 2003-09-19 ett antal kompletteringar.

Sedan bolaget inkommit med kompletteringar, kungjorde Länsstyrelsen 2003-10-17 ärendet och skickade det på remiss.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrkte 2003-11-13 ansökan under vissa förutsättningar, som bl.a. gällde transportvägar, barriär mellan avfallsdeponin och bergtäkten, skyddszon mot bebyggelse, efterbehandling på sådant sätt att det området efter avslut smälter in i naturen och inte upplevs som en stor grop samt slutligen att kontrollprogram som visar att bergguttaget inte påverkan deponin upprättas.

Skriftliga synpunkter har under ärendets handläggning inkommit från närboende till bolaget angående transporter, transportvägar och arbetstider.

Närboende inom fastigheterna Hörneå 8:77 och 8:363 motsätter sig transporter längst den så kallade Håltjärnsvägen. Vidare anser de att arbetstiderna för när verksamhet får bedrivas skall begränsas till vardagar kl. 06:00-18:00. Hårda krav skall ställas på dammbindning, transporter, buller, utsläpp m.m. för att minska miljöpåverkan.

Ett antal boende inom i Hörneå och Övre Bruket har motsatt sig transporter längst den så kallade Håltjärnsvägen. De anser att arbetstiderna för när verksamhet får bedrivas skall begränsas till vardagar kl. 07:00-18:00 för att minska störningarna. Skogen mellan täkten och Övre Bruket bör sparas som skydd under hela tillståndstiden. Lakning av miljöfarliga ämnen från avfallsdeponin skall utredas och att garantier ställs av verksamhetsutövaren att läckage inte sker.

Bolaget har beretts tillfälle att yttra sig över täktavgiften.

Länsstyrelsen meddelade bolaget i underrättelse 2003-11-28 att tillstånd endast kan beviljas för mängder som faktiskt omfattats av ett utökat samråd. Swerock AB har i skrivelse 2003-12-03 godtagit att yrkade mängder justerats.

Gällande bestämmelser m. m.

För täktverksamhet som inte avser husbehov krävs tillstånd enligt 12 kap 1 § miljöbalken (1998:808).

Den myndighet som enligt 6 kap 9 § miljöbalken skall pröva en ansökan i ett ärende där det krävs en miljökonsekvensbeskrivning skall genom ett särskilt beslut eller i samband med avgörandet av ärendet ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i detta kapitel. Ett sådant ställningstagande får inte överklagas särskilt utan endast i samband med att avgörandet i ärendet överklagas.

Alla som bedriver en verksamhet som kräver tillstånd enligt miljöbalken ska kunna visa att de förpliktelser som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken iakttas.

Information

Införsel av avfall till verksamhetsområdet, såsom återvinningsmassor från anläggningsarbeten m.m., får ej ske utan särskild prövning.

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll gäller för den som bedriver tillståndspliktig verksamhet bl.a. enligt 12 kap miljöbalken

Tillsynsmyndighet för tåktverksamheten är för närvarande Länsstyrelsen.

Med riktvärde avses ett värde, som om det överskrids, ska föranleda bolaget att vidta de åtgärder som behövs för att förhindra att överskridandet upprepas. Med gränsvärde avses ett värde som ej får överskridas.

Länsstyrelsens motivering

Samråd enligt 6 kap 4 och 5 §§ miljöbalken har, efter justering av yrkade tillståndsmängder, skett på ett godtagbart sätt.

Planerad tåktverksamhet kommer att innebära ett stort ingrepp i landskapsbilden eftersom stora markarealer tas i anspråk men kommer inte att påverka något område med kända höga naturvärden. Verksamhetens stora omfattning gör att det inte kan uteslutas att nämnvärda störningar för närboende kan uppstå även om redovisade försiktighetsmått och skyddsåtgärder följs.

Genom att begränsa arbetstiden förebyggs störningar från verksamheten i form av bl.a buller, vibrationer och damning. Redovisade förväntade bullernivåer avser etapp I. Allt eftersom verksamheten fortskrider mot norr kommer verksamheten att komma närmare bostäderna i nordost. Länsstyrelsen bedömer därför att det är motiverat att bulleralstrande moment såsom borrar, sprängning, krossning och skutknackning ur störningssynpunkt, för närboende och de som idkar friluftsliv i området, endast får bedrivas måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Övrig verksamhet bedöms kunna bedrivas måndag-fredag kl. 06:00-22:00 utan risk för betydande miljöstörningar.

Skärpningen av tillåtna bullernivåer vid förkrossning motiveras av risken för förekomst av s.k. rena toner, vilka anses vara mera störande än bredbandigt buller. Enligt praxis är det vid tillståndsprövning som det ska avgöras om t.ex. krossning alstrar s.k. rena toner. Ställningstagande i denna typ av frågor får inte hänskjutas till tillsynen. Enligt NFS 2003:1 "Prövning av tåkt-handbok med allmänna råd", skall villkor vara konkreta och exakta. Lagstiftaren förespråkar gränsvärde för villor.

Transport längst Håltjärnsvägen kan ej accepteras på grund av risken för störningar för närboende. Alternativ utfart via skogsbilsvägen mot söder direkt ut på väg E4 finns. Buller från accelererande lastbilar vid utfart till väg E4 bedöms inte överskrida gällande riktvärden för trafikbuller. Förväntade miljöstörningar, från denna transportväg som ska användas, samt transporter bedöms bli godtagbara.

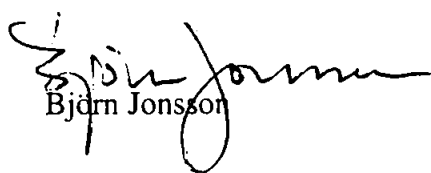
Verksamheten bör få tillstånd under 10 år utan att det möter hinder från planeringssynpunkt eller med tanke miljöpåverkan från verksamheten. Bolaget har angett långsiktiga leveransavtal som skäl till få tillstånd till täkt under 20 år. Länsstyrelsen godkänner inte detta skäl till tillståndstid under 20 år.

Människan registrerar vibrationer vid mycket låga vibrationshastigheter, ca 0,1-0,3 mm/s uttryckt som effektivvärde, vid de låga frekvenser som alstras vid sprängning. Vid framtagandet av riktvärden för miljökvalitet när det gäller vibrationer från spårbunden trafik, som har likartad frekvensfördelning som vid sprängning, har Banverket och Naturvårdsverket också betonat att känseltröskeln är den enda säkra gränsen om man vill undvika störande vibrationer. Länsstyrelsen anser att villkor om riktvärden för vibrationer vid sprängning, vid prövning av verksamhet enligt miljöbalken, bör utgå från hygienisk bedömning av komfortvärden och inte från risk för teknisk skada på fast egendom. Med tanke på att avståndet till närmaste bebodda hus och den planerade verksamhetens stora omfattning, bedömer Länsstyrelsen att bolaget utan större tekniska och ekonomiska svårigheter bör klara det föreskrivna vibrationsvillkoret.

Länsstyrelsen gör bedömningen att det är befogat med särskilda skyddsåtgärder så att det noggrant kontrolleras att den angränsande avfallsdeponin inte påverkas av det planerade bergguttaget. Detta ställningstagande stöds av försiktighetsprincipen i 2 kap. miljöbalken samt av det faktum att dokumentation om deponin, dess innehåll och eventuella miljöpåverkan helt saknas. Bolaget måste därför se till att risken för utläckage från deponin till verksamhetsområdet för täkten minimeras och kontrolleras regelbundet. Vidare måste bevattningsvatten, som via bergsborrad brunn, tas ut från sprickzoner i närområdet kontrolleras regelbundet innan det används.

Länsstyrelsen bedömer, med hänsyn till föreskrivna villkor, att hinder inte föreligger enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken för planerad bergtäkt. Lokalisering och omfattning är godtagbar utifrån miljöbalkens mål i 1 kap och de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap miljöbalken. Länsstyrelsen anser därför att ansökan ska bifallas.

Detta beslut kan överklagas hos Umeå tingsrätt, Miljödomstolen, se bilaga.

Björn Jonsson

Sara Selegren
090-10 73 62

Bilagor

Täktverksamhet, allmänna skyldigheter (bilaga 1)
Översiktskarta
Ekonomisk karta
Täktplan
Hur man överklagar

Kopia till

Umeå kommun, kommunkansliet, bevis emotses

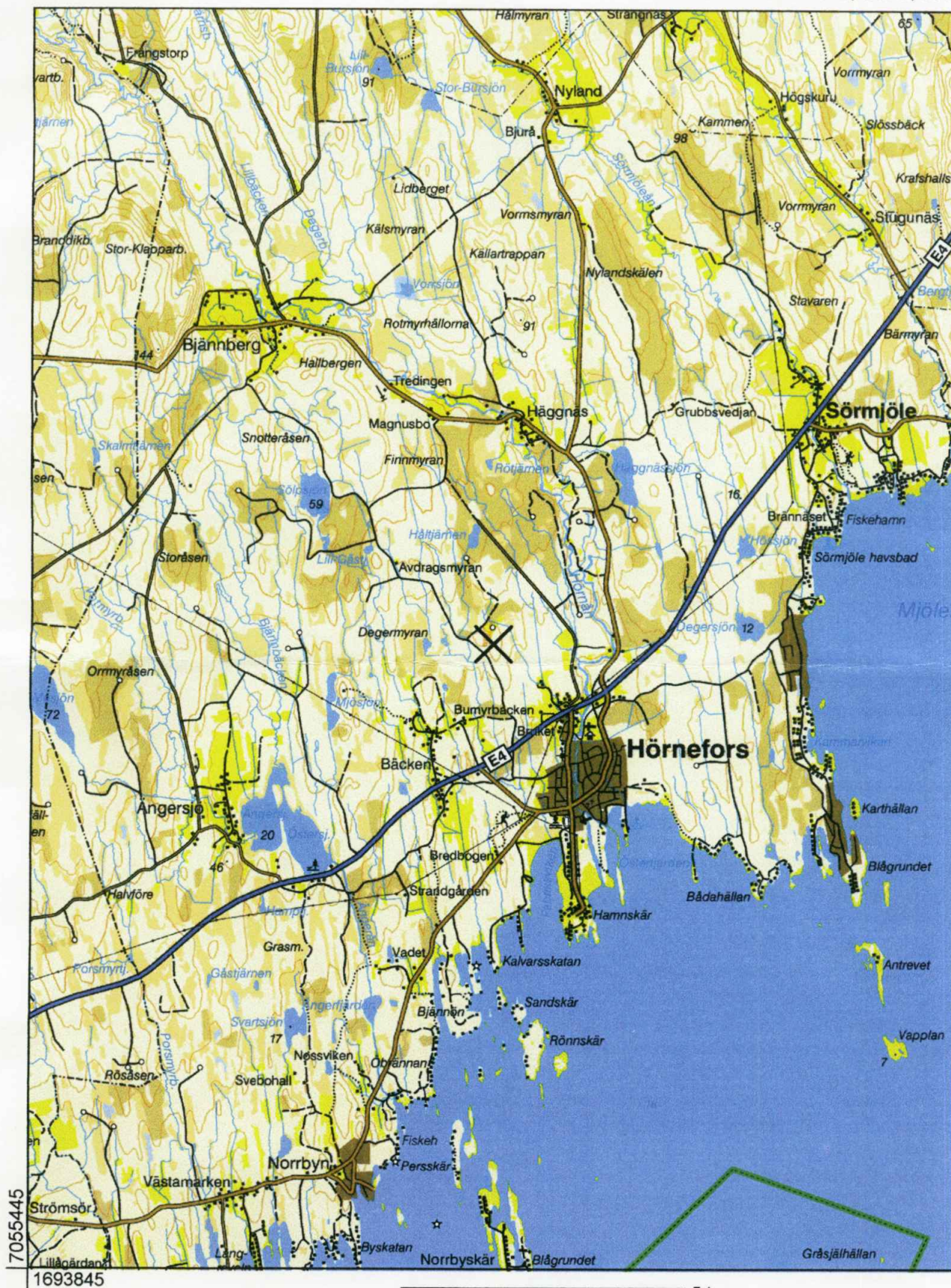
Kopia utan bilagor till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå kommun
Statens Naturvårdsverk, 106 48 Stockholm + översiktskarta
Vägverket Region Norr, Box 809, 971 25 LULEÅ + översiktskarta + ek karta
Lantmäterimyndigheten i Umeå kommun + översiktskarta + ek karta
Skattemyndigheten i Luleå, Anita Edström, 971 82 Luleå
SS

Kartbilder på cd-rom

Utskrift ur filen BLA7.RIK

©Lantmäteriverket, Gävle, 2003

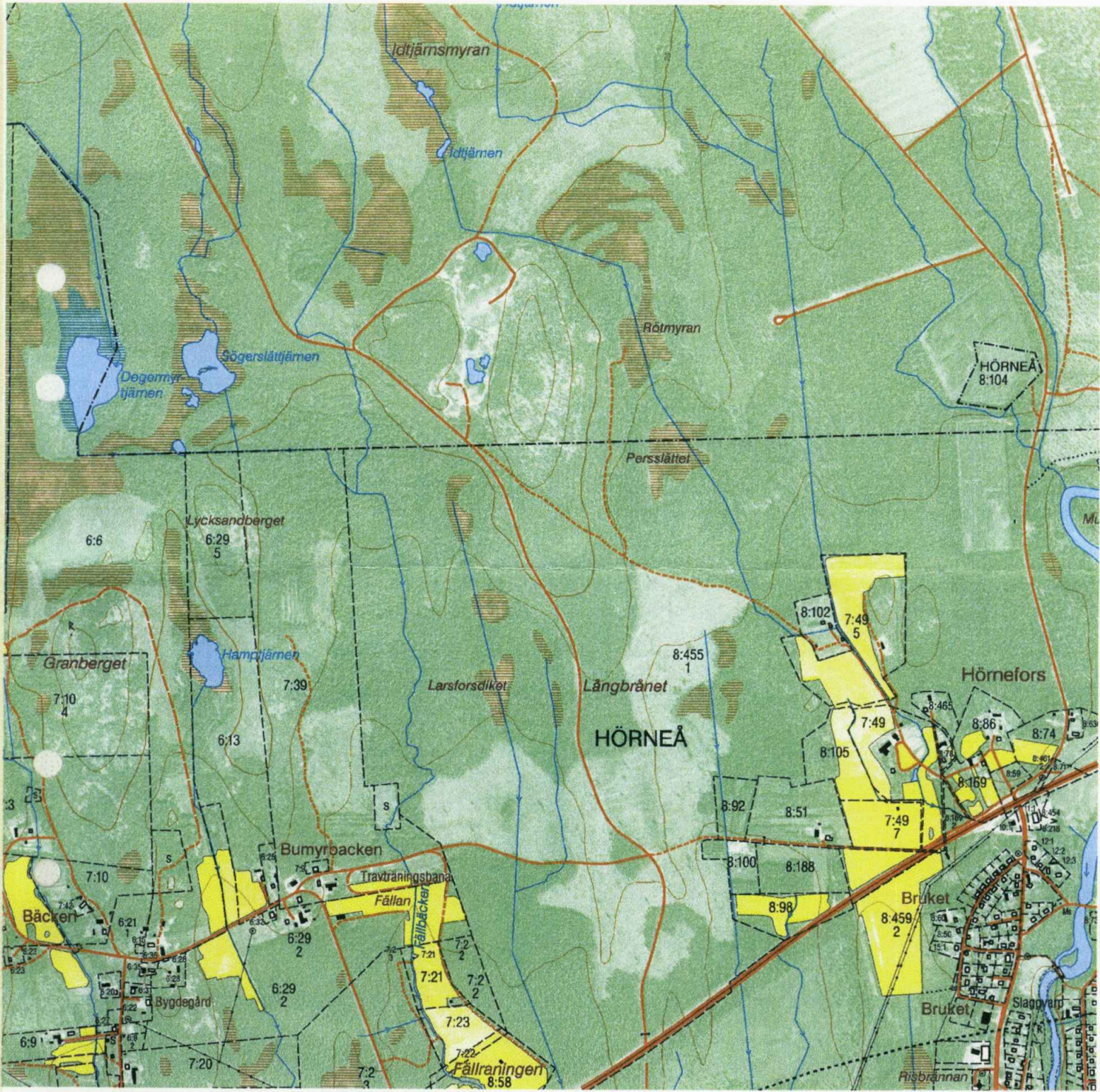

7055445
1693845

5 km

Skala 1:100000

Kryssets koordinat: 706650, 1702000

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
MOK Planregistrering

ÄRENDEBLAD
PNR

Arkivnr: 2480K-P 03/309
Dnr: 03/376

Handläggare:
Birgitta Hedvall

Regdatum: 2003-12-18

Registrering av åtgärder:
Bergtäkt inom fastigheterna Hammartorp 1:1, och Hörneå 8:455

Information:
Registerkarta: 200 30.
Akt 2480K-P01/101 upphävs.

Berörda fastigheter:
HAMMARTORP 1:1
HÖRNEÅ 8:455

HÄNDELSER I ÄRENDET

2003-12-09 BD   Beslutsdatum
                  LS   Lst beteckning: 24 NE 541-4882-2003